

1884.

Tizenharmadik évfolyam.

TORONTÁL.

4-ik szám.

Csütörtök, január 24-én.

VEGYESTARTALMU HETILAP. — A MEGYE KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint egyszer, csütörtökön.

Szerkesztői iroda:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Beeskereken.

Előfizetési feltételek:
Egész évre . . . 6 frt | Félévre . . . 3 frt
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.

Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a kincstári illetékekkel együtt 1 frt 50 krral számítva — minden nyelven vétetnek föl a kiadóhivatalban. — Kéretik az iktatási díjakat az iktatmányokkal együtt legelőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vétetnek.

Hivatalos hirdetések:
A „Torontál”-ba iktatandó hivatalos hirdetések előlegezőn beküldendők, még pedig 100 szög egyszeri hirdetésért 1 frt, 100—200 szög 2 frt, 200—300 szög 3 frt és így tovább. Azonfelül minden egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj és az esedékes nyugtából egy is beküldendő.

Magán hirdetések:
A 3-hasábos garmonsor elsőhirdetésnél 6kr., többszörinél 4 kr. Kincstári illeték minden egyes beiktatásért 30 kr.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Beeskereken, hová az előfizetési pénzek és iktatási díjak küldendők.

N.-Beeskerek, január 24-én.

—a. Tagadhatlan, hogy a mult erős nyomokat hogy maga után, különösen az államéletben. Annál inkább áll ez azon esetben, midőn oly dolgok megváltoztatásáról van szó, melyekben egy egész nemzet vett részt huzamos ideig, melyek által a közszellem, ugy a hogy nyilatkozott. Ebben fekszik a conservativismus magva, mely egyszersmind az ember természetében gyökerezik.

A conservativismus egy ily veszedelmes nyomát örököltük mi ma, mely ijesztő mérvben terjed, s komolyan fenyegeti haladásunkat. S ez az, hogy a nép idegen szemmel tekint a végrehajtott hatalmat, s az ellenzéki journalistica, példátlan cynismusában, a nemzet ez ösztönét még kizsákmányolja, fokozza, s néha majdnem a képtelenségig viszi.

A nép ez ösztöne, hogy nem tud megbarátkozni az executivával, egy szenvedésteli és sok részben dicső multban leli magyarázatát, mely folyvást arra tanította, hogy a kormány az ő ellensége, mely gátol szolgál haladásának, boldogságának, felvirágzásának; míg az ellenzék amaz egyedüli hazafias factor, mely szívvel a nép, és lélekkel a kor nagy eszméi és kívánalmai iránt, egyedül követi a szabadelvűség magasztos homloku geniusát, fennen lobogtatván a ruthomályban a szent szövetség lángját, hogy meggyújtsa vele egy tespedésre szánt nemzet ihlett haragját. S ki merné tagadni, hogy ez így volt? Fájdalom, nagyon is soká volt így arra nézve, hogy erkölcs-telenítő irányt vegyen, s irtsa a nemzet szívéből a kegyeletet bármily hazafias és tiszteletré méltó elem iránt, mihelyt azt a siker és jó szerencse kormány alakjában állítja a nemzet elére.

Annyira megy néha az ellenzéki journalistica cynismus, s az ez által félrevezetett tömeg egy értelmellen részének expectoratóriája, hogy a scrupulosabb hazafiak kedélyét méltó aggodalom lepheti meg, és a tragicus sorsu Kassandra lebeg előtte, ha nem tudná, hogy a közügyek feletti kétségbeesés sok eset-

ben bűnné válik, s hogy az oltár lángja felett mindvégig virrasztani szent kötelesség.

Mégis azt hiszszük, ez a pohár, melyben a nemzet magának a fentjelzett veszedelmes italt kavargatja, el fog tőlünk vétetni, vagy ha megiszja is, nem hal bele. Hiszen e procedurán nemcsak mi megyünk keresztül.

Előtünk van az erős politikai érzékű angol nép. Ennek multja is hosszú küzdelmekben, zsarnokság elleni küzdelmekben alapszik, s az is némileg örökölte államhatalmának végrehajtó fele iránt azon ellenszenvet, mely nálunk boszantó, majd ijesztő alakban lép föl.

Alkalmazható tehát reánk is e példa, azon különbséggel, hogy a mi ellenzékünknek nincsenek „józan perczei”, melyekben, ha önmagában meg is van győződve egy szilárd executiva nélkülözhetlenségéről, elég erkölcsi ereje volna, meggyőzni az elámitott tömeget is, a parlamentararis kormányformának első alapfeltételeiről.

Ez egyszersmind kiáltó bizonyítványa az ellenzék kormányképtelenségének. Mert ha kormányképesnek érezné magát, nem izgatna ész nélkül azon végrehajtó hatalom ellen, melyet maga is óhajt elérni. Tény azonban, hogy nem akar iránta viselkedni semmi respectussal, nem akarja azt a népből sem fentartani. S így ennek forrása leginkább abban kereshető, hogy nem tiszteli a kormányt, mert képtelenség éri magát annak elfoglalására, mert sokkal inkább adta jeleit abbeli képességének: együtt gazdálkodni egy megye féltelen, félmivelt oligarchiájával, semmint vezetni tudni a centralis államhatalom gyelőit.

Mindez azonban már régen el volt mondva, habár nem ismételtető is eléggé. Mi csak egyet akarunk itt még megjelölni, s ez abbeli aggodalmunk, melynél fogva népünknek érintett tisztel ethiánya a törvény és annak végrehajtója, képviselője iránt, komolyabb válságra vezet, ha a sajtó a közérkölcösiséget ez irányban folyást destruktív irányban irtó-

gatja a nemzet lelkületéből, mely — mondjuk ki őszintén — természetes hajlammal bír az extravagantiákra. Ne feledjük soha se, hogy a nép azért választ képviselőt s ez által többségi kormányt, hogy annak magát alávesse. E felelős többségi kormány a nemzet akaratának, erejének kifejezése, funkcionarius, s midőn a nemzet ezt gyöngíti, magát gyöngíti. Nekünk pedig most első feladatunk: lemondani a nemzeti gyöngeségekről, előítéletekről.

A nemzet napszámosai.

Moltán megilleti őket e cím.

A tarsadalom egy tevékeny munkas osztálya, mely aránylag rosz díjazása mellett is, igyekszik kötelességét pontosan teljesíteni.

Az állam és megyei közigazgatási végrehajtó közegéről a jegyzőkről szólnok.

Különböztetve állami, megyei, községi és nemzeti erdekek képviselőit összpontosul e sok munkával, de kevés fizetéssel megáldott hivatalnokok működésében.

Szóljunk pár szót hivatásukról.

Még a mai korban is sokaknál létezik azon balfogalom, mely a jegyzőket, mint egy gépet tekint, kinek nincs más hivatása, mint a szabgábró által kiadott rendeleteket végrehajtani, az adott exequálit, na meg holmi rovatos kimutatásokat jól — rosszul betölteni.

Ezen balfogalommal szemben igyekszem kimutatni, hogy mily tisztes nevezetben vannak egyesek, s mennyi a teendőik halmaza, melyeket a jegyzőknek nem a törvény betűi, hanem saját belátása s mint a nép és a község érdekeit szívén viselő egyéneknek teljesítenie kell.

A jegyző népének tanácsadója. — Mint ilyennek ismerősnek kell lenni a törvény mindenemü intézkedésével, tudnia kell, hogy egy vagy más ügyben az ügyes-bajos ember hová forduljon, hogy ügye elintézését, ő maga meghaligatást nyerjen. — S ez, valjuk meg, nem kis feladat. A mai kor törvényt-törvényre halmaz, a ma hozottat holnap módosítja, miniszteri rendelettel megváltoztatja, szabályrendelettel kiegészíti, magyarázza és végrehajtja. A jegyzőnek tehát, hogy e törvény labirintusban eligazodjék, folyton figyelemmel kell kísérni a törvényhozás működését, annak intézkedéseit, s minden ujonhozott törvényt, át meg át tanulmányozni; egyszóval a kor színvonalán állani, s hogy ezt tehessen, éjjelét kell napjalá tenni, mert a nappal elfoglalja hivatalos ügye, melynek sokfeleségét, nem szándékozom jelen cikkem keretében fejtegetni, ugy is

ismeretes az a jegyzők felentes hatóságai s a megyék intező körei előtt, másokat pedig, kik talán fáradságot vesznek magoknak e sorok átolvasására, untatna.

A jegyző a felentes hatóságok rendelkezésére végrehajtásával sokszor a nép haragjának teszi ki magát, hogy ez ne történjék, oly magaviseletet kell népevel szemben követni, mely meggyőzze őt arról, hogy ezen intézkedés nem a lakosság kárára, hanem az állam vagy megye érdekében elkerülhetetlenül szükséges leven, az ily érdekekkel szemben pedig egyesek vagy községek érdekének el kell nemulnia. — Hogy történjék ez? Ez oly feladat, melyet csak is hosszas gyakorlat által szerzett tapasztalatok után lehet megoldani. De még is megoldható.

Legyen a jegyző népének atya. — Igyekezzek működésével községe jól létét emelni, hasson oda, hogy az erkölcsi nemesség s anyagi fölvirágzás községében lendületet nyerjen.

Számtalan út van, melyen oda hathat. — Népevel naponta érintkezik, jó tanácsai lehetetlen, hogy végre termő földre ne hullva, eszméi felvirágzását ne eszközölnék.

Itt van a gyermekek iskoláztatása, a takarékos-, mag- és pénztárak, házi ipar, temelkezési és tűzoltó egyletek, olvasókörök, méhészet, selemenyestés, faiskola, mind oly eszmék, melyek terjesztését a jegyzők leg-hivatottabban eszközölhetik. S ha eszközök is, lehetetlen, hogy a nép ne lássa azon jó akaratot, mellyel jegyzője irányában viselkedik, s ekkor a talán szerelmes felsőbb hatósági rendelet végrehajtása sem fog nehézségekké utközni.

Igaz, hogy ezen eszmék fogantatásához igen sok tényező szükségesnek, — a többek közt szükséges volna a papok és tanítók közreműködése. S én nem tudom, hogy van, de szerzett tapasztalataim azt bizonyítják, hogy sok helyen ez urak — tisztelet a kivételnek — mondok sok helyen csak azért vannak ellene a legszebb eszméknek is, mert ez a jegyzőtől származik, nekik pedig elvők a jegyzőkkel jó labon nem állani. De ettől el kell tekinteni, mert az eszmék diadala juttatása megérdemli a fáradságot, s az akadályok — melyekkel ez uton találkozunk, csak azt bizonyítják, hogy sokan vannak, kik bár jól ismerik a Nagyoláhország térképét, s használik is iskoláiban — természetesen Magyarország fele ide tartozik — még sincsenek megérve arra, hogy a nép vezetői legyenek, hanem még ők megok is az iskola padjain, kellene hogy helyet foglaljanak, ha nem is az első, de az utolsó padokban.

De hát küzdelem nélkül nincs győzelem!

TÁRCZA.

Levelek Amerikából Európába.

IV.

Kedves Timotheám!

Belemásztunk a farsangba. Te, a ki ismered transoceáni viszonyainkat, nem fogsz csodálkozni, a kitétel e furcsaságán. Ott, a hol a haladás követelményeire mit se hederitenek, nem lehet csak rák módjára haladni. Azt hiszem, hogy te még az ilyen farsangi mulatságokra is állgakkal, hamis furtökökkel, puderral és szeredcsikával, ugy a hogy kitudod magad tatarozni, de én már csak azért jelenek meg az ex animo mulatók között, hogy a jó házi kosztához szokott gyomromat tulságos követeléseiről kissé leszoktassam és a szellemi szórakoztatás kulcsát szolgáltatassam azon zárakhoz, melyek az időnkinti vaspöröktől berozsdásodtak.

A mi delnőinket lehetlen a tarkánál tarkább, bizárnál bizárabb és költségesnél költségesebb, toltette-ről leszoktatni. Valóságos medárkiállítás. Elkezdve a monedulától az upupa epopsig.

Sőt még ifjaink is vörös szallagot feszítenek ködökjűk fölé.

Nem idevaló ember könnyen azt hibetné, hogy valami titkos társulat lovagjai. Az alguasilek főnöke egy ideig gyanus szemekkel kísérte mozdulataikat és megfélelte sugdosdásaikat. Amint azonban kiderült, hogy az aranyifjúság nem az állam, hanem az asszonyok és leányok elleni merényletekről con-

spirál, a közbiztonság őre visszavonult s az ügyet átszolgáltatta elbanas végeit Duka di Mindentlátónak és Mindenthallónak.

Érdekes újdonságú tudatom veled, hogy kettejét legszebb és legkedvesebb cziczáinknak, ketteje legügyesebb és legelőrevalóbb kandurjainknak elstibicizelték. Szívemből sajnálom őket, mert szellemi adományaikkal az egyik Torontál mellett sokszor a másik Torontált is istápolták.

A nagy port felvert párbajból nem lett semmi! Mindkét diploma épen maradt. Jobban van így! Családos embereknek szent kötelességük, kímélni a töltéseket.

Matyid — a ki iránt hiú reményeket táplálsz, mert a Malta rend lovagsága után törekszik, állandóul a miénk lett; szerencse a megyére nézve, hogy munkásságbecsülő alispánunk nem tartja gr. Károlyi Józsefnek ezt a szavajárását:

Si verider longum sapientem
Lauda deum omnipotentem.

Se fagyunk, se szelünk!

Asszonyaink még mindig elég tüzesek, hogy az időnkint jelenkező hideget mérsékeljék, néhány előkelő ház anyagi ingadozása pedig utjában áll a szél csapkodásainak.

Mis Oliva, a ki sok nyugtalanságot okozott a férjes asszonyoknak, szakácsnének elment egy messzelakó plébánoshoz.

Többféle egyleteink fonnyadozni kezdenek; a rongyos egylet virágzik. Nagyszerű Treibhaus-ok van s egy olyan vaskos kertész, a ki egy pár bágyadt jáczintot vagy mimosa pudikát maga is eléltre fű. Mert van neki nagy csiráztatási és fejlesztési ereje.

Frankenburg Adolf, szeretett barátom, a „Pesti Hirlap”-ban azt kérdi: „Mi a nő? Virág-e vagy kigyó? Gerle-e vagy keszlyő? Kincs-e vagy korbács? Drága gyöngy-e vagy egy rosz viccz?”

Könnnyű és egyszerű rá a felelet: Igen és nem! Olyan, a minőnek ő maga magát, vagy a minőnek őt a férj alkotja. Olyan óra, mely ritkán jár pontosan, de azért mégse nélkülözhetünk. Szépen bekötött könyv, melyet, ha nem olvassuk is, de könyvtárunkat díszíti. Assiette, mely nélkül azonban igen jól ebédelni.

Kedves Timotheám! Most halld, te mi voltál nekem!

Virág! korbács! és rosz viccz!

Elcsalt jeggyűrűjét küld vissza utánad epedő Kóbidnak. Házasságotoknak fucs! A főrendibáznál csak a mi reform. papunk fél jobban a zsidóktól.

Január 22-ikét Török-Beescén töltöttem az én szeretett tudósbarátomnál, Szentklárai Jenőnél. Nem csak engemet, hanem kivülem többeket ismerői közül a vendégiszteret azon melegével fogadott, melyet az ellenzéki lapok által annyiszor megöbégatott úrestarisznységünk mellett, se hagytak a parochiakon kihamvadni.

Születésnapját ünnepeltük azon férfinak, ki már élte delében anny hasznos és jeles történelmi munkát szolgáltatott hazájának.

A gazdag és izlésteljes vacsora után az arany ifjúság, sőt még néhány öregebb komondor is tánczra perdült, én azonban a naponkint jobban boszantó bismarkismusban, látva a szebbnél szebb és kedvesebbnél kedvesebb nőket és leányokat, olyanokat sóhajtottam, hogy a gyertyát kétszer is elfújtam.

Hogy meddig mulattunk, eléggé kifejezem azzal, ha bevallom, hogy mozdatlanul szálltunk a vasutra.

Kedves Timuskám! Egy finom cremonai rakott hegedűről te is eszembe jutottál, de ismerve kilomaniális gusztusodat, örültem, hogy jelen nem voltál, mert bizonyosan belebolondultál volna a regenschöröba.

Ugy nyakalni, mint mi nyakaltunk, daczára a Gyűrky ijesztgetéseinek, még csak a parochiakon lehet.

Ha a papi javadalmakat confiscálják, a Gyűrkyekhez járunk legelni. Ha az ember ijesztő dolgokat akar hallani, menjen a felsőházba. Tartatnak ott pro et contra olyan dictiók, hogy az ember ugy jár tőlök, mint a villámlástól a pióczkák.

Itt küldöm a „Bolond Istók”-ban az írói álnevemben irt dithyrambot. Páratlanul jó viccz egy taksástól a subventionalisták rovására. Nagyon marquirozza a kormánypartiak szükségét, hogy az ilyen verseken csak az ellenzékiek tudnak röhögni. Annyi tagadhatlanul áll, hogy sokkal erősebbek lennének a kormányonak, ha egy pár bolond lapot is subventionálnának.

Beszélik, hogy Apponyi alig várja, hogy Bartok Lajossal szerződjék.

Időszakunkban csak tréfálódva lehet sikeresen kormányozni.

Don Libanos de los palmasados.

A legnehezebb küzdelem az, mit az embernek a sötétiséggel a tudatlansággal kell vívni.

Az állam akkor lesz nagygyá, ha egyes községei egyes polgárai a jólét és felvilágosultság fokára emelkednek.

Hogy ez történhessenek kell a jegyzőknek a fentebb jelzett nemese intézményeket a néppel megkedveltetni s ezek által a pálinka s korcsma káros behatása alul elvonni.

Lehet, hogy a jegyző küzdelmében elismeréssel, annál kevésbé hálával nem fog találkozni, de büszke önértéssel mondhatja el magáról, hogy kötelességeit az állam és községe érdekében teljesítő ember volt, ki megtette azt mi tőle telt, igyekezett az államnak hasznos polgárnak lenni. — Ezen tudat pedig szobor jutalom a legnagyobb elismerésnél.

Az államnak pedig csak ilyen polgároknak van szüksége, s akkor az nagy és hatalmas leendő. Mi hogy mi előbb legyen mindannyian óhajjuk.

Egres, 1884. január 14-én.

Hj. Kotsis Ferenc,
s. jegyző.

Torontalmegye alispánjának felévi jelentése.

Méltóságos főispán úr!

Tekintetes közigazgatási bizottság!

Midőn az 1876. évi VI. t. cz. 64. §-ában megszabott kötelességemhez képest az 1883-iki II. felévre vonatkozó szabályszöveg és törvényhatóságunk összes közállapotaira kiterjedő jelentésemet tiszteletteljesen előterjeszteni szerencsém van, azon szerencsés helyzetben vagyok, hogy közállapotaink úgy szólnak minden ágában egészséges és normális viszonyokat tüntethetnek fel, amennyiben egyes kivételektől eltekintve, sem közigazgatásunk általános menete, sem közbiztonsági, közegészségi vagy közgazdasági viszonyainkban súlyosabb és kivételes intézkedéseket igénylő bajok nem jelentkeznek, sőt az egy járványos szembehelyesítés kivétel, mely szintén múltban van, minden tőlem oly örömdetést javulás állott be, mely egy állandóbb jobb jövőnek biztos zálogát magában hordani látszik.

A) A belügyminisztérium ügykörét illetőleg.

Közigazgatásunk általános menete az elmúlt felévben nem csak az eddigi színvonalon maradt, de azon részeken is, hol annak előtte mindig hátralek- és lassúságról voltunk kénytelenek megemlékezni, nevezetesen javulás constatalható; értjük a volt határvidékekből alakított három járást, az antalfelvit, alibunárit és pancsovait, melyeknek előző felévenként százakra menő hátralekai a %-alatti kimutatás tanúsága szerint az alibunári és pancsovai járásoknál tetemesen leolvadtak, és pedig az utóbbinál 426-ról 136-ra, az antalfelvit járásban pedig egészen eltűntek. Megemlítendő még, hogy a pancsovai szolgabírói hivatalnál annyi ideig nélkülözött tárgymutató is az elmúlt felévben végre elkészült. Ha ehhez még hozzávesszük, hogy ezen hátralek leolvadására a felév utolsóelőtti hetében befejezett tisztújítás eredménye még nem gyakorolhatott valami lényeges befolyást, alaposnak látszik a remény, hogy törvényhatóságunk egész területén nem sokára oly közigazgatási menettel fogunk dicsekedhetni, mely pontosság és gyorsaság tekintetében a fokozottabb kívánalmaknak is meg fog felelni.

A mi az elmúlt felévben befolyt és elintézett ügydarabok mennyiségét illeti, úgy ezekben szemben a közvetlenül megelőző felévé adataival, meglehetősen állandóság constatalható; a legnagyobb különbséget is csak néhány száz darabból állván; szemben az 1882. évi hasonló időszakával azonban a hullámlás sokkal felülből és pedig úgy szaporulat tekintetében pl. a zombolyai járásban akkor 4179 ügydb. folyt be, a mult felévben ellenben már 6134, mint más része foglalkozás tekintetében, hol pl. a bánlakai járás akkori 5411 db-ával szemben jelenleg csak 2849 db. áll. Az összeredményt véve alapul, és pedig úgy a központit, mint a járásbelit, mégis némi aránylagos csökkenésekkel találkozunk. Ezen differenciában jó részt tesznek ki a vadászjegyek, melyek most már nem az alispáni hivatal által adtnak ki. Midőn végül még konstataljuk, hogy a törvényhatóság közigazgatásának az elmúlt felévben elért kielégítő és megnyugtató eredménye egyrészt a régi tisztviselői kar önfeláldozó tevékenységének tudható be, másrésztől elismerjük, hogy az újonnan szervezett közigazgatási gyakorlati intézmény is nagy mértékben hozzájárul a közigazgatás felszaporodott teendőinek gyors és rendezettségű megoldására.

Kívánatos volna azonban a javadalmazásnak oly mérvben való felemelése, hogy legalább a szükséges megélhetés biztosítható legyen számukra. Megjegyezzük, hogy jelenleg a szervezett állások közül 2 üresedésben van.

A közigazgatás rendezettségének és pontosságának ellenőrzésére alispánunk a járási szolgabírói hivatalokat időről időre és várakozás nélkül meg szokta vizsgálni. Így az 1883. évi első felévben, nevezetesen június hónapban is több szolgabírói hivatal megvizsgálatott és az itt-ott talált csekélyebb szabálytalanságok orvoslása iránt szigorú intézkedések törtettek. Ezen közvetlen szemléleten és vizsgálaton alapuló ellenőrzés kiterjed a községi ügyvitelre és igazgatásra is, melynek helyes és szabályos menete annyira előfeltétele a törvényhatóság igazgatásának.

Ez okból a járási szolgabíróknak kötelességükkel tetteket, hogy a községi hivatalo-

kat minden felévben legalább egyszer beható és az ügyvitel minden ágára kiterjedő vizsgálat alá vonják s az erről felvett jegyzőkönyv egy példányát az alispánnak betérjesszék.

Ezen kötelességüknek szolgabíráink a mult felévben is, — nehánynak kivételével megfelelték s a beküldött jegyzőkönyvekből kitűnik, hogy a községekben is a közigazgatás menete általában kielégítő vagy gyorsaság, mint szabályszöveg dolgában, a talált hátralekai is jobbadán a folyó napi ügyekből állván. Kevésbé kifogástalannak találtatott a nyilvántartás és kimutatások vezetése, valamint a községi pénz- és vagyonkezelés, hol a legszigorúbb rendelkezések és új szabályrendeletünk pontos betartására való minden szorítás daczára is még a szabálytalanságok nem szűntek meg teljesen.

E baj oka különben nézetünk szerint mélyebben gyökerezik, semhogy azon bármily szigorúan betartott szabályrendelettel segíteni lehetne; s ez a községi és körjegyzők túlerhelhetése egyrészt, s a községi előjárások többi tagjainak értelmetlenségében és — tegyük hozzá — érdekeltségében a községi ügyek iránt valamint — tisztelet a kivételnek — felette nagy megbízhatatlanságban másrészt. Nem is fog e baj egészen megszűnni mindaddig, míg a községi hivatalok szakértői elemei nem fognak egyrésztől szaporítani és pedig legalkalmasabb módon a segédjegyzői intézmény általános behozatalával, és másrésztől a községi előjárók nem fognak oly fizetésben részesülni, hogy legalább idővesztésükért és hivatalukkal járó vagyoni felelősségükért némileg kárpótolva legyenek s úgy az intelligenssége s megbízhatóságuk elemek fognak megnyeretni az ügynek. Mert csak akkor fog a községi jegyző a nani folyó ügyek egy részének nyomasztó terhe alól felszabadulva, úgy a nagyszámú és fontos nyilvántartásokkal valamint a községi vagyonkezelés behatóbb ellenőrzésével foglalkozhatni, és csak akkor fog találni a községi előjáróság többi tagjaiban is odaadó és megbízható segítő kezeket.

A mostani túlerheletés felületességére, és ez ismét a járási és központi közigazgatás teendőinek szaporítására vezet, mert a rozslat elintézett újabb meghagyást, újabb elintézést és valószínűleg újabb sürgetést: is tesz szükségessé, mi nemcsak idővesztéssel, de munka feccseléssel is jár.

A községi viszonyokkal szoros kapcsolatban áll számvétségünk működése, melynek egyik legfőbb feladata a községi háztartás pontos és szigorú ellenőrzése. Az e tekintetben kifejtett munkásságot a következő számadatok tüntetik fel:

Az elmúlt felévben befolyt 239 községi költségvetés; ezekből felülvizsgálatot és nagyobb részt törvényhatósági jóváhagyást is nyert 210 db, maradt 29 db.

Számadás volt felülvizsgálandó 391 db., ebből elintézett nyert 350 db, melyek nagyobb része törvényhatósági jóváhagyást is nyert.

Legszomerubb adatai tiszteletteljes jelentésünknek már régóta azon számok, melyek a hátralekai községi költségvetéseket és számadásokat tüntetik fel; s a jelen esetben különösen a községek által be nem küldött költségelőirányzatok száma az, mely szemben a mult felévi hátralekokkal ismét hanyatlást jelez. Az 1883. első felév végén ugyanis a megye összes községei csak 79 db községi költségvetéssel voltak hátralekban; ellenben a mult felév végén ezen hátralek ismét 107 db-ra emelkedett, melyek nagyobb részt 1884. költségvetések ugyan, de még is konstataljuk azon lenterintelt és kellően megokolt bajt, mely különösen a községi háztartásban annyira meggyökeresedett, hogy teljességgel egyelőre le nem küzdhető. Különben megnyek alispánja újabb szigorú intézkedéseket tett, melyeknek hatása elmaradhatlan s reméljük, hogy jövő felévi jelentésünkben e tekintetben is gyökeres javulárról referálhatunk.

A hátralekban volt számadások betérjesszése körül különben is már meglehetősen javulás konstatalható; mert míg az 1883. évi I. felév végén a betérjesszendő számadások 394-re rugtak, addig a jelentés tárgyát képező felév végén csak 261 számadás volt még betérjesszendő, oly eredmény, mely az alkalmazott rendszabályok foganatos voltát kellően bizonyítja. A még mindig harmadfel-százra rugó hátralek oka, hogy mult felévi jelentésünkben kitálatásba helyeztett azon intézkedés, miszerint az előjáróságok költségvetés fognak a számadások szakértői egyének által összeállításni; ily közegék hiányában foganatba vehető nem volt, mert azon esetekben is, melyekben községi számfeltesek megjelése volna szükséges, alig találni meg erre jó fizetést tüntető és a szükséges erőket.

Különben számvevőségünk nagy mértékben igénybe vétetik törvényhatósági háztartásunknak is nyilvántartása, különösen pedig a nagyszámú alapok vagyon állagának és kezelésének pontos feljegyzése által. S itt végre azon helyzetben vagyunk, rendezett viszonyokat konstatalhatni; mert a mit annyi jelentésünkben közeli kitálatásba helyeztünk: törvényhatósági vagyonunk és alapjaink számfeltesének befejezését, az immár bekövetkezett. A keresztülvitt számfeltes eredményét részleteiben már felterjesztettük a törvényhatósági bizottság mult évi 1118. sz. határozata kíséretében nagyméltósággal; és excellentiad kegyeskedett m. évi 68121. sz. a. kelt nagybecsű rendeletével megengedni, hogy a felmerült 1204 fvt 21 krnyi hiány a megyei első alap kamatjövédelméből nyerje fedezetét. De daczára háztartásunk ilyen rendezett voltának, még sem vagyunk e pillanatban azon

helyzetben, hogy akár a mult fel év pénzüri forgalmáról, akár a megyei alapok jelenlegi állásáról kötelességszerű jelentésünket most megtehessük. Azon körülmény ugyanis, hogy a mult évi kezelés terhére még a folyó évben is történtek hosszabb utalványozások, mivel a mult évi kiadások csak most voltak utalványozhatók; lehetelenné tette a naplónak előbb, mint e hó második részében való lezárását, minél fogva a főkönyvek, melyek lezárása tekintve hogy vagy 30 alapunk van, huzamosabb munkát igényel — csak márczius hó vége felé lesznek úgy lezárhatók, hogy azokból úgy az egész pénzüri forgalom, mint az alapok állása is kitűnjék.

Azt hisszük tehát, hogy helyesen cselekszünk, ha a mult évi pénzüri eredményről jövő felévi jelentésünkben fogunk tüzetesen foglalkozni s rendez felévi jelentésünkbe ezennél mindig az elmúlt előző felév eredményét fogjuk felvenni. (Folyt. köv.)

VIDÉKI LEVELEZÉS.

Pancsován, január 17-én.

Tek. szerkesztő úr!

A pancsovai járás összes lakói oly ünneppélt rendeztek tegnap, a milyen nemcsak ezen nép, mely több egy századév óta az abszolút hatalom rabigája alatt nyögött, hanem az ország legmagyarabb vidékének is dicsőségére valhat; megünnepelték az utolsó megyei tisztújítás győzelmét, manifestálták ragaszkodásukat megyejük szeretett kormányzóikhoz, járásuk főnökeihez és a szabadelvű parthoz.

Általában elismerte a város lakossága, hogy még soha nemelőzött öta e városban és vidékén ily nagyszerű ünneppélt, ilyen egyetértő lelkesedést nem látott, nem tapasztalt senki.

Az ünneppélt eredete és lefolyása a következő: A pancsovai járás 13 községe egy szűkebb körű bizottságot küldött, hogy rendezzenek egy ünneppélt, mely alkalmat nyújtson, hogy egyrészt az atóbbi megyei tisztújítás győzelmét ünneplhesse, továbbá hogy alkalom nyujtassék ünneppéltes uton a megye atyjához széles e hazában legnépszerűbb főispán Hertelendy József úr ő méltóságához, a megye szeretett alispánjához és e kerület szolgabírájához való tántoríthatlan ragaszkodásukat kifejezni, végre hogy alkalom nyujtassék a járás összes lakóinak vallás- és nyelvkülönbőség nélkül örömetel szívetel kinyilvánítani, hogy egytől egy a szabadelvű parthoz tartoznak.

Az ünneppélt tegnap f. hó 16-ik napján lett megállapítva. Már a délelőtti órákban bevonultak a községek hosszú kocsis sorkokban, mindenhol elől a zászlóval, délután 4 órakor, egy beláthatlan embertömeg összecsoportosult a „Schaller“-féle vendéglő előtti teren; az ünneppélt rendezők lazus tevékenységet fejte ki, a választókat mint a rendez katonákat számadokba beosztva, felállították, ezután 6 órakor 400 választó, elsősorban a 13 község előjárói, és képviselői, faklyákkal ellátottak és ket sorjában felállítottak, ezután a faklyák meggyújtattak és a menet megindult, a tuzoltó zenekar az élén a „Rákóczy“ indulót húzta illetve fújta, egérvérő éljen Hertelendy, Tallian és Radoszavlyevics kiáltással ezen imopanas menet keresztül vonult a piacra a főtüzakón keresztül, a szolgabírói hivatalnál megállapodtak.

A midőn a menet, mely az egész utcát elfoglalta és a faklya fényével elárastotta, megállapodott, a zenekar a szótat rákezdte, mire a nép kalapjait leemelték. A szolgabírói hivatal ablakánál megjelent Radoszavlyevics szolgabíró az összes szolgabírói tisztikarral.

A szótat eljátszása után előlépett a nép által megválasztott négy szónok, kik közül az első magyar, a második német, a harmadik román és a negyedik szerb nyelven tartott hathatós beszédekben tolmácsoltak az ünneppélt tényét, mit már fentebb előadtunk. A szolgabíró minden szónoknak válaszóva, meghatóttan kinyilvánítá, mily boldognak érzi magát, hogy e járás összes lakói vallás- és nyelvkülönbőség nélkül ily egyetértve ezen hazafias ünneppélt ünneplik, megköszönve meleg szavakban e nagyszerű kitüntetés, mely, ugymond, nem annyira őt személyesen mint inkább azon szent ügyet illeti, a melyt ő és a megye kormányzó képviselnek.

Ezután a zenekar ismételve eljátszotta a szótatot és a vonat szép rendben visszavonult. Ezt követte a szolgabíró úr tiszteletére a „Weifert“-féle sőttház vendéglőben rendezett banket, 150 terítéssel; a 13 község előjárói, képviselői, papjai és intelligenciáin kívül, meghívták és megjelentek a szolgabírói tisztikar, Hergloz törvényszéki elnök, Pancsova város polgármestere és kapitánya.

A banket a rendezők dicséretére nagyszerűen volt rendezve. A pohárköszöntőket a szolgabíró nyitotta meg illetve a királyt, utána Hergloz törvényszéki elnök szép és hathatós beszédben éltette Tisza Kálmánt és kormányát, Vizelety tiszteletbeli szolgabíró hazafias felköszöntőt mondott Hertelendy főispánra, Augustin, Tallian alispánra, Schwanfelder Radoszavlyevics szolgabírórt illetve, Ring, Hergloz elnököt, Szabadkay a városi polgármestert, természetesen, hogy harsogó éljenek közt; fontosnak mondhatni Ring és Szabadkay felköszöntéseiket, mert a midőn felköszöntőikben előhozták a járás egyetértését, kinyilvánították, hogy a legközelebbi követválasztás alkalmával ily egyértelembe magasan lengve hazafias zászlójukat, győzni fog pártjuk a választókerületben és Szabadkay köszönetet mondott a polgármesternek azért, hogy daczára a város-

ban tapasztalt szomorú egyenletlenségnek, mégis erősen tartja a szabadelvű párt szepőlőlen zászlóját. „Tartsa is erősen ha egyedül marad is, mert ő maga e kerület hatalmas pártjával legyőzhetetlen“, ezután következtek a vad toasztok hosszú sora viraditig. M.

Pancsován, 1884. évi január 17-én.

Tekintetes szerkesztő úr!

Nem csekély meglepetés érte Pancsova város lakosait; senki nem sejtve semmit, egyszerre egy nagyszerű látvány tárult szemünk elé ugyanis:

A Temes parton lévő „Schaller“-féle vendéglő udvarából mintegy varázs által előteremtve hosszú sorban húzódtott ki egy a városrészt fénylő elárastó 4—500 főből álló faklyás menet számos nemzeti zászlóval élőkön, utának az itteni tuzoltó zenekar a Rákóczi indulót harsog; és ezek mintegy 2000 polgárok által kísérvé; még nagyobb volt a meglepetés, a midőn e nagy tömegben pancsovai embert látni nem lehetett, tehát kit? Mint a pancsovai szolgabírói járás összes választó polgárait előjáróik és képviselőikkel az élén; természetesen, hogy később nagyobb-nagyobb tömegekben a pancsovai kiváncsiak is csatlakoztak.

A nagyszerű menet a piac téren keresztül vonult, a szolgabírói hivatal előtt eget verő éljenek rivalgásával helyett foglaltva, éljenek Hertelendy főispán, Tallian alispán és Radoszavlyevics szolgabírórt, míg a zenekar a szótat kezdte, mit a tömeg kalapjait leemelve végig hallgatta, az oda seregelt pancsovaiak nagy feszültséggel várták, hogy ugyan mi történik itt.

Radoszavlyevics szolgabíró a járási tisztviselők környezetében esteli 6 óra után is hivatalában működén, a helyiség előtt helyett foglalt faklyás tömeg által nem csekély mérvben meglepetve, és Szabadkay Ignatz Hertelendyfalva község jegyzőjének szokott sikeres módon magyar nyelvben tartott hathatós beszédjéből, valamint Mamuzsich sztarcsovai r. k. plebános ur által szláv nyelven, úgy Roskuletz Lyubomir újfalvi illetőségű g. k. theologus román és Ring Ede sztarcsovai jegyző által német nyelven tartott sikerült megszólaló beszédeiből a megtiszteltetés okát megtudván, mindannyiuknak köszönetleg a megszólalt nyelveken, majdnem sikeresebben válaszóva, a tisztelgő közönséget lepte meg.

Szabadkay által magyar nyelvben tartott és meg szűnni nem akaró éljenek által felbeszakitott hecszű beszédéből a következőket jegyeztem fel szó szerint. Beszédjét így kezdé: „A pancsovai szolgabírói járás összes választó polgárai megünnepelni óhajtván azon alkotmányos győzelmét, a melyet Torontál vármegye törvényhatósága legközelebb mult tisztújítása alkalmával szerencsés volt kivívni.“

A mult történelmi tények és a szolgabíró érdemei elősorolása után így végzé beszédét: „Az átmeneti korszakban kivívott érdemei tetőpontját most érte el, a midőn e járás összes lakói vallás és nyelv különbőség nélkül azon zászló alatt csoportosítva látjuk, a melyen arany betűkkel az ragyog; „egyetértve szeresse e hazát“; most a midőn kimondhatlan ragaszkodással megnyek szeretett kormányzó hazafias elveit mint egy talizmánt megőrizve követünk“ s. a. t., s. a. t.

Ezek után a menet a Rákóczi induló mellett ismét vissza vonult, és csakhamar összegyűltek a külön meghívottak 150-en a Weifert-féle vendéglőbe, a hol banket adatott, miről azonban jó hire folytán csak felemelhetek, hogy pompásan mulattak. Ott volt a szolgabírói hivatal tisztikara, Hergloz törvényszéki elnök, a városi polgármester és kapitány, a járás összes előjárói és a meghívott képviselők.

Mi nem bánjuk, a szolgabírórt vagy a megyét akarták megtisztelni ezen valóban nagyszerű ünneppélttel, csak azt az egyet leplezetlenül kimondjuk, hogy szívünk mélyéből örövendünk ezen ünneppélt miatt épen most, a midőn ez nekünk igen jól jött.

Ez ünneppélt által ki lett mondva, hogy a pancsovai szolgabírói járás több mint 2000 választói egytől egy a szabadelvű párt hívei és hogy e párt soha oly biztos alapon nem állt mint most.

Ezen ünneppélt által határ lett szabva azon gondolatnak, hogy a Pancsován történő személyeskedések bármiként is meggyöngyözték a hazafias pártot, hanem épen ellenkezőleg ez által megerősödött, és így a pancsovai szabadelvű párt hűség vezetői a legjobb biztosítékot nyerték arra, hogy soha jobban e választó kerület nem állt mint most.

En tehát tisztelt szerkesztő úr azall végzem tudósítámat, hogy éljenek a pancsovai szolgabírói járás lelkes választói! J.

Német-osztrák-magyar tengeri kikötői forgalom.

Folyó évi február 10-vel az 1884-ik évi január hó 1-től érvényes német-osztrák-magyar-tengeri kikötői kivételes díjszabás III. részéhez az I-ső pótlék lép életbe, mely az áruosztályozásra vonatkozó egy kiegészítését, valamint Szvinemünde részére fennálló díjtételek ideiglenes mérséklésére vonatkozó határozmányát tartalmazza.

Ezen pótlék példányai a részes vasutak igazgatóságainál kaphatók.

Folyó évi február 1-ével a Galantha és Szered közt fekvő és eddig csak a

személy, zelésére l látlan teh és Nagy- Apaj meg forgalom kományok litmányok kerülő, il lerakandó megnyitja

A „sület“ iga február Kikindán ülést tart tag urak felkérést

1. Jelenté közgye tasáról a) a me foglalt kári tárgya b) a háv megsz

c) a póv d) a for iratán e) az I megye eredm f) a me az 18 vétel

g) a ga szöveti dsági h) a rég iromán átvizsg részére resztes

i) az eg matásá 2. Ujjab kiállítás költsé

3. Intézk gazdasz gában 4. Előterje biztosít sítási k vonata mint a tészke

5. Az eg tésére séges 6. Az eg ban és egy hv megind

7. Az 18 irányva egyesé szamó gyümö bályó teendő

8. A legi kütés előkés

9. Egyéb Kelt

Bartók G. egyesületi tit

* A kiállítás bef felsőbb kézf főherczeg t magas meg hogy Kedve a Bécsben vilamos ki zajárult an előtt a né hasznu ér tett tevéke met és leg Bécs, 1884

* Tis és Helmer szék és K márványbó rosi szimú végelt a tanácsa, — nevezettek közzététel

* H Hegedüs M

személy, — podgyász és gyorsárak kezelésére berendezett Gány állomás a korlátlan teherforgalom számára és a Szered és Nagy-Szombat közt fekvő Keresztur-Apaj megállóhely a korlátlan gyorsáru forgalom számára, továbbá teljes kocsi-kománnyokban (előállatokból álló szállítmányok kivételével) fel- vagy leadásra kerülő, illetőleg a felek által fel- vagy lerakandó teherárak forgalma számára megnyitattik.

Meghívás.

A „Torontalmegyei Gazdasági egyesület” igazgató választmánya 1884. évi február hó 10-én d. e. 10 órakor Nagy-Kikindán az egyleti helyiségben rendes ülést tart, melyre a tisztelt választmányi tag urak meghívattak és a megjelenésükre felkértek.

Az ülés tárgyai:

- Jelentések az 1883. nov. 18. tartott közgyűlés határozatainak végrehajtásáról. Nevezetesen:
 - a) a megválasztott títkári állásának elfoglalása, az egyleti helyiség, és títkári lakás felvétele és berendezése tárgyában;
 - b) a hivatalos statisztikai közlemények megszerzése;
 - c) a postai porto mentesség;
 - d) a főrendi és képviselőház hivatalos iratainak megszerzése tárgyában;
 - e) az 1885. évi országos kiállításra a megye területére elvált közvelítés eredményéről;
 - f) a megyei lötenyésztési bizottságnak az 1885. országos kiállítás részvételre vonatkozó határozatáról;
 - g) a gazdasági egyesületek országos szövetségébe, illetve az országos gazdasági egyesületbe belépésről;
 - h) a régi gazdasági egyesülettől átvett irományok, számadások és vagyon átvizsgálásáról, és az átadó volt títkári részére adandó felmentvény előterjesztése;
 - i) az egyesületi alapszabályok kinyomatásáról.
- Újabb intézkedések az 1885. országos kiállítás iránti nagyobb részvételfelkötése tárgyában.
- Intézkedés a folyó évben megtartandó gazdasági kiállítás és verseny tárgyában.
- Előterjesztés az első magyar általános biztosító társulat által felajánlott biztosítási kedvezmények felől, és az arra vonatkozó szerződés megkötése, valamint a végrehajtásra szükséges intézkedések megtétele.
- Az egyesületi helyiség takarítása, fűtésére és irodai szolgálat tételre szükséges irodaszolgálat felvétele.
- Az egyesületi közlemények mely lapban és mi módon közzététel, esetleg egy hivatalos lap megválasztása, illetve megindítása feletti intézkedés.
- Az 1884. egyesületi költségvetés előirányzatának megszerkesztése: az egyesületi pénztárról 1883. vezetett számadás megvizsgálása; és a vagyon gyümölcsöztetése iránt az alapszabályok 25. §-a b. pontja értelmében teendő intézkedés.
- A legközelebbi közgyűlés idejének kitűzése és az előterjesztendő tárgyak előkészítése.
- Egyéb indítványok.

Kelt N.-Kikindán, 1884. január 20.
Bartók Géza, Gr. Csekónics Endre,
egyesületi títkári, egyesületi elnök.

HIRHARANG.

A király a trónörökös, a villamos kiállítás bezárása alkalmából a következő legfelsőbb kéziratot intézte: „Kedves fiam Rudolf főherceg trónörökös ur! Öszinte örömmel és magas meglepéssel győződtem meg arról, hogy Kedvesség odaadó működése által, mint a Bécsben múlt évben rendezett nemzetközi villamos kiállítás protectora, lényegesen hozzájárult annak sikeréhez. Azért Kedvesség előtt a nagy fontosságú tudomány és közhasznú érdekek ezen előmozdítása körül kifejtett tevékenységéért, legteljesebb elismeréssel és legmelegebb köszönetemet fejezem ki. Bécs, 1884. január 10. Ferencz József s. k.

Tisza Lajos gróf mellszobrát Fellner és Hellmer bécsi műépítésszek, valamint Jiraszek és Krausz szegedi vállalkozók, karrarai márványból elkészítették s azt az ottani városi színház csarnokában leendő elhelyezés végett a városnak felajánlották. — Szeged tanácsa, — mint a „Szegedi Híradó” írja, — nevezetteknek a becses adományért legmélyebb köszönetét nyilváníti.

Hymen. M. délelőtti vette oltárhoz Hegedűs Miklós párdányi segédszolgabíró és

tb. szolgabíró úr Steinbach Antal kir. tan. és Torontalmegyei tanfelügyelőjének bájós, művelt és nemes lelkületű leányát Erzsébet, miáltal városunk leánykoszorúja és szép virággal szegélyebb lett. Aldás kísérje őket lépten nyomon!

*** Az aradi vértanúk szobor-bizottsága** a gyűjtési eljárást megkönynyítendő, annak idejében a megyék valamennyi bizottsági tagjainak részére, megkeresésük nélkül, 1 frtos nyugtákat készíttetett, s már 1882-ben az alispáságok utján ezen összeg beszédését megindította; így ilyen 1 frtos nyugta állított ki gr. Karácsonyi Guidó számára is a nélkül, hogy arról neki tudomása lett volna. A gróf jelenben az ország határára kívül tartózkodván, az 1 frtyi összeget, nem az ő (mint hogy arra meghatalmazása nem volt), hanem saját nevére és terhére egyik tisztviselője kifizette. Kevesebb időmmel mint rosakarattal bíró egynemű pesti collegium eléggé furlangossan ugyan, de annál méltatlanabban ez alkalmat felhasználta arra, hogy a nagylelkű adakozásairól ismeretes, és azért védelmünkre nem is szoruló nemes grótot mint 1 frtos aláíróit kigunyolják. Biztosan állíthatjuk, hogy az ilyen nyomorult és indokolatlan komisz tréfák többet ártanak az illető lapok reputációjának, mint a gróf országosan ismert jó hírnevének, magától értetlik, hogy az aradi szobor-bizottságnak lovagias kötelességében állandó, némely lapok ezen izlettenséget nyilatkoztatnak helyreigazitani.

*** A helybeli kereskedelem ifjak** hangversenyyel egybekötött balja. A farsang, a pajzán urfi az idén a „kereskedelmi ifjak” baljával tartotta mult szombaton náluk bevonulását, s oly eredményt, melyet a legtávolabbról sem hagyott következtetni. Meglehet, hogy ezen eredményt a derek rendezőség, vagy talán az egylet iránti polgárság részéről érzett rokonszenv idézte elő. — Legyen bármiként is, csak örülni lehet azon, hogy egy nemes, önzetlen emberbarati céllal küzdő egylet, a helybeli polgárság által kellő ténnyel is részesül. Az első négyes colonját alig lehetett átlátni, s ha nem volna tiltva s lehetetlen az ég csillagait számlálni, megszámláltuk s megneveztük volna a jelen volt hőgyeket is. Vig és kedélyes volt a bal, s a kedélyességét nem szakíthatta meg semmi addig, míg a felkelő nap sugarai azon szomorú gondolatot nem ébresztettek fel mindenkiben, hogy az ember nem csak bálból él, de kenyérből — s a munka adja meg a kenyeret. A kezdet jó volt s kívánjuk, hogy kivált tekintettel arra, mikép valamennyi idej balunk pénzületi eredménye a szegények nyomorának enyhítésére van szentelve, a többi is látogatás tekintetében ne csak méltán sorakozhassék az első mellé, de azt jóval felül is múlja. — De mielőtt azonban e röviddedd referendákat fejezzünk, meg kell még emlékeznünk a hangversenyről is, mint az est fénypontjáról, fénypontja azért, mert a kitűnő Pechl-féle zenekar ez alkalommal is úgy mint máskor, kitűnően oldotta meg nagy-szabású műsorozatát oly annyira, hogy a gyönyörű zene- és énekdaraboktól hullám gyánant odaragadt közönség alig bírta termet rázkodtatni, szünni nem akartól énjenseit és tapsait lecsillapítani. Így végződött a kereskedelmi ifjak balja, és sajnálhatják mindazok, kiknek ezen felette kedélyes és szórakoztató estélyt nélkülözniök kellett, legfeljebb csak azt az egyet nem, hogy a kaszinós drága pénzért rossz ételt de még rosszabb italt adott, s van reményünk, hogy a jövődöbéli rendezőségek ilyenén tulpásának elejét fogják venni.

*** Jelmez-bál.** Biztos forrásból azon hírt vesszük, hogy a „Maskil-el-Dol” izrael. betegsegélyző egyesület febr. 16-án jelmez-bált készült rendezni. Még visszaemléskünk azon bálokra, melyeket e jótékonycezu egylet szokott rendezni és minden tekintetben fényes sikert írtattak. Ha reményünk meg nem csal, bizossággal lehet megjósolni, hogy az ezideti is minden várakozásnak meg fog felelni.

*** Értesítés.** Minelutána a kisdodvoda folyó évi február hó 4-én újra meg fog nyitni, ennek folytán felkértek a t. cz. szülők, hogy a kisdodk beiratását mielőbb eszközölni sziveskedjenek.

*** Nem remélt gyors intézkedés.** Lapunk legutóbbi közleménye „Panasz a nagy-kikinda — nagy-beeskereki mozgóposta ellen” nem kerülte ki a temesvári magy. kir. postaiszolgátság figyelmét, amennyiben a panasz emelő D. B. S. Topolyai körjegyzőt a következőkben értesítette: „A „Torontál” című hetilap folyó évi 49. számában uraságod panaszát emel amitt, hogy a Topolyara címzett hivatalos és magán levelek rendetlenül és elkésvő érkeznek be. Miután a lapokban és általánosságban emelt ily panasz figyelmemet kikerülheti és így a baj orvoslása végett mit sem tehetnek, úgy felkérem uraságodat, miszerint jövőben minden konkrét esetet az illető levélhoríték csatolása mellett hozza tudomásra, felemlítvén azon hírlapokat is, melyek torontalmegyei Topolyara elkésve érkeznek. A megyei számvevőség által állítólag mult hó 16-án feladott s marhajárlatok tartalmazó küldemény nyomozását egyuttal elrendeltem. Temesvár, 1883. december 12-én. Petheő.

*** Felhívás** Magyarország kereskedelmi ifjúságához. Tisztelt kártársak! Azon óhaj által vezetve, hogy a hazai kereskedelmi ifjúság szellemi művelését s ezzel egybefüggőleg a kereskedelmi osztályok társadalmi emelkedését tőlünk telhető módon elősegítsük: Felhívjuk hazánk kereskedelmi ifjúságot, hogy azok, kik oly városokban vannak alkalmazásban,

hol legalább 50—100 kereskedősegéd van, egyesüljenek és társulatot, egyletet alakítsanak azon célból, hogy önképzés s tudás összejövelekek által a kereskedelmi tudományokat, egy a kereskedőtől okvetlenül megkivánható magasabb műveltséget ezen uton lehetőleg elsajátíthassák. Az így megalakult társulatok egyesüljenek egy Budapesten felállítandó központi szövetséggel, hogy ezáltal ne csak a saját körükben előforduló intézmények, hanem a kereskedő ifjúságot érdeklő minden ügyek, az országban létező kereskedő ifjúság tekintélyes számához méltán, a központból nyerjék elintéztést. — Felkerjük tehát különösen a kereskedő főnök urakat, sziveskedjenek a kereskedelmi osztály társadalmi tekintélyének növelése, segédek kiképzése s a kereskedelem magyarosodása érdekében ezen ügyet pártolólóg kezükbe venni, a városukban létező kereskedelmi szakféléket és tantereket részünkre megnyerni és a kereskedelmi ifjúságot ilyenemű egyesülésre buzdítani, hogy így mielőbb elérhessék azon időt, hogy hazánk kereskedői a külföldiekkel a versenyt kiállhassák, a társadalomban az őt megillető helyet méltán elfoglalva, édes hazánk felvirágzását tőlünk telhetőleg elősegítsük! — Egyuttal felhívjuk az alakuló s a már fennálló rokonegyleteket, hogy az egylet vagy társulat hivatalos címzet s alapszabályainak egy példányát a „budapesti kereskedő ifjak társulata ifjúságához” (Budapest, Gizellatér 2. sz.) mielőbb beküldeni sziveskedjenek. A budapesti és debreczeni kereskedő ifjak társulatainak közös értekezlete.

*** E napokban jelent meg** Budapesten Frommer A. Hermann megkereskedésének 1884-iki főirjegyzéke, mely mindenemű gazdasági főzelek- és virágmagvakat, gyümölcsfákat, rózsákat, cserjéket s ib oly gazdag választékban tartalmaz, mint igen kevés külföldi árjegyzék, belföldön pedig tökéletessegre nézve ehhez hasonló nem jelenik meg; melegen ajánlhatjuk fenti cézget minden gazdának és kertkedvelőnek, és cleve megvagyunk győződve, miszerint megrendelés esetén teljesen ki lesz elégítve. — Az árjegyzék kívánáira ingyen és bérmentve a nevezett czég által mindenkinek megküldetik.

*** Új zenemű.** Mennér és Schleinung zeneműkereskedésében Szegeden megjelent: „Polonaise brillante” Moor Manótol hegédure és zongorára. Ára 2 frt. — A fenti műről a következőket hozza többek közt a „Szegedi Napló” szerkesztősége: Úgyis hangversenydarab jelent meg a napokban Mennér és Schleinung szegedi zeneműkereskedők kiadásában. A mű szegedi termék és Mór Manó zenedei tanarunk szerzeménye; czime „Polonaise” hegédure és zongorára. A Polonaise habár kezdő műve, de buzditásra méltó, szép tehetségre és kelő zenei készségre vall. — A Polonaise így D-ben indul lendületes, erőlyes themával, mely brillians hegédurórpentük fényében vezetettik, hálás kadenciával a lassu középtételig. A Polonaise Dau-bravszki Viktor zenedei hegéduranárnak van ajánlva. — A mű megérdemli a zenebarátok figyelmét és méltó helyet foglalhat el a hangverseny-literatúrában.

*** A „Közsegi Közlöny”** mint a magyarországi közsegi és körjegyzők központi egyletének hivatalos lapja, hatodik évfolyamába lép. E közigazgatási és rendszeti szaklap czélja, a közsegi közigazgatás javítása és a közsegi jegyzők anyagi és szellemi érdekeinek előmozdítása és megvédése. Ajánljuk az érdekeltek körök figyelmébe. Ára: egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. — Az előfizetési pénz Hornvánszki Viktor könyvnyomdájába Budapesten V. kerület Magyar Tudományos akadémiá épülete, kútidő.

IRODALOM és MŰVÉSZET.

A magyar népdal-irodalom legterjedelmesebb gyűjteményéből a „Magyar Dal-Album”ból ez év folyamán jelenik meg az V. kötet, a 801—1000 számú dallamokkal, és pedig 10 havi fizetlet, fizetetenként 20, tehát 10 fizetletben összesen 200 dallammal zongorára alkalmas. A most megjelent januárius fizet tartalma következő: 1. A babóthi kis lányok. 2. A bárandi bíró lánya. 3. A bíróval nem volt soha még bajom. 4. Ab-lekorn alatt van egy nagy halastó. 5. A csaplárné a betyárt szerette. 6. A csicsóné káposztája. 7. A faluban a legarvább. 8. A gyöngyösi piacozón. 9. Ah szivtelen megint valál. 10. Akinek nincs szeretője. 11. Aki tiszta buzát akar vetni. 12. Alig, alig, hogy téged ismerlek. 13. A mi háznak felett csak egy csillag van. 14. Aranyfűrtös rozmarinszál. 15. Az a pohár szinig tele. 16. Az én eszámna sikator. 17. Az én lovam pejkő. 18. Az én rózsám jaj be csinos. 19. Azért, hogy én olyan nagyon szeretlek. 20. Arézaja olyan mint a . . . — Az ötödik évfolyam előfizetési ára bérmentes széküldéssel: 10 fizetlet 1 frt 80 kr, 5 fizetlet 90 kr, egyes fizetlet ára 25 kr. Előfizetések postautalványon a „Magyar-Dal-Album” kiadóhivatalához Győrbe intézendők.

A Wilkens és Waidl kiadásában megjelenő „Ország-Világ”, melynek szerkesztését Degré Alajos kitűnő regény írónk vette át; ez évi első számával a várakozást is meghaladta. Ugy remek képei, mint gazdag tartalma egyaránt meglepik az olvasót. Valóban kedvesebb meglepetés az olvasó közönségre nézve nem lehet ennél a szép lapnál. Az első számban hoz egy történelmi rajzot nagy Jókaink tollából Báthory Zsigmondról. Szép költeményét közli Tolnai Lajosnak „Hová temettek.” Ritka megfigyelés, hogy Irányi Dániel írjon szépirodalmi lapba; az „Ország-Világ” számára Telesi László arezképéhez korrajzot írt. Telesi László az ellenzéki körben” cím alatt. Török vagy szakat” czimben Degré Alajos egy érdekes regényt kezd. Az örök ifju Telesi Sándor „Egy álarcos bál ezeltől negyvenhárom évvel” feliratu rajzban ragyog-tajta humorát Székely József velős tollával. Az újvidék-

zimonyi vonalrész bejárását” közli. Bezeredy Pál a pan-csovai magyar kir. selyemfonodát ismerteti. A hét történetét Erdélyi Gyula írta. Az „Ország-Világ” mult évi jutalomképe a „Savoyard fiu” nagyon szép olajnyomat. Az egész éves előfizetők a mult évi illetményt a „Savoyard fiu” díjtalannul kapják, azonban, ha az egész évi előfizetést 1884. évre magküllük, kaphatják a pártképet is a „Savoyard leányt” 1 frt 20 kr. messés olcsó díj beküldése utan. A képek meglepően szépek.

KÖZGAZDASÁG.

Menetterv

nagy-kikinda—nagy-beeskereki vonalrészén.		reggel délután	
	indulás		
Nagy-Kikinda	4. —	2.45	
Váalom	4.36	3.15	
Karlova	5.3	3.35	
Beodra	5.22	3.49	
Török-Beese-Franyova		6.23	4.33
Kumén		6.55	4.37
Mellenze		7.21	5.17
Ellemér		7.51	5.40
Nagy-Beeskerek		8.15	6. —
		délelőtti este	
		délelőtti délután	
Nagy-Beeskerek		indulás	8.30 4.7
Ellemér			8.51 4.40
Mellenze			9.15 5.10
Kumén			9.34 5.44
Török-Beese-Franyova			10.3 6.30
Beodra			10.43 7.30
Karlova			10.56 7.50
Váalom			11.16 8.15
Nagy-Kikinda		érkezés	11.45 8.51
		délelőtti este	

APRÓSÁGOK.

Bálban. — Egy fiatal ember tánc közben rá-lép egy feltűnően sovány ur lábára.
A feltűnően sovány ur dühbe jön.
— Uram! — kiáltja — azt hiszi, hogy én loptam a lábaimat.
— Oh, Isten mehets! — viszonzá a fiatal ember — iszen akkor talán mégis csak jobb párt keresett volna ki!

Ahogy majd olcsóbb lesz. — Khérem mennyiért festhi be ün az én laká?
— Szobánként olajfestéssel 20 frtért.
— Hát az én fűeslegem mennyiért festhi le?
— 50 frtért.
— Todja mit festhű ör, majd üthet is eshak má-zolja.

(A sötét folyósón.) Levél ő méltóságától, Bereg-vári bárónétól.
— Melyik huszárja hozta?
— Nem tudom biz én, kérem alássan, mert egészen sötét volt a folyósón. — S az ölelés a Miskáé volt; de a bajuszpedrőnek egészen olyan szaga volt mint a Jancsiénak.

Felelős szerkesztő: Lauka Gusztáv.

NYILTTER.)

A nagy-beeskereki munkás-képző- és társas-egylet folyó hó 20-án megtartotta ezévi rendes közgyűlését, mely szép rendben lefolyt. Az egyleti tisztviselők tevékenységéről szóló évi jelentés ujjolag meggyőzőleg hatott arra, hogy ezen egylet városunkbani fennállása valódi szükségesség. Tagjai kötelezve vannak szellemi képződésre, valamint tisztességes és morális magatartásra. E miatt csak természetes dolog, ha minden haladátszerető ember azt óhajja, hogy a helybeli munkasegylet zászlójához minél több ifju csatlakozzék. — Hogy mily sivár életmódot viselnek szolgálóink, nem szükséges leírnom, mivel ezt nemcsak azok, kik szolgálóra szorúva vannak, tudják, hanem mindnyájan ismerjük, mert rettenő kihatásaiak már a fiatalság fejlődését nagyobbrészt gátolják. És ezen bun okozója első sorban munkásifjúságunk primitív képzettsége, kik csak azt hiszik, hogy elég, ha az ember gyerekkorában él, élet alatt pedig értik, ha magukat demoralizálják. Ez sajnos tény. És éppen azért idején volna már, hogy mindnyájan oda igyekeznénk, munkásainkat ezen tevétről a haladás kikötőjébe vezetni. Erre hivata volnának első sorban iparomstereink, kik jó tanácsccsal sokat tehetnek. Es miután tudjuk, hogy helybeli ipartársulatunk kötelessége, ilyen bajokat orvosolni, amint azt alapszabályaink 1. § 5. b) pontja alatt látható, csodálatos és czáfolatraméltó azon ténykörülmény, hogy még eddig egy lépést sem tett ez ügyben. Elvárható tőle, hogy mentőhárabb egy élet-jelt adjon magáról. — E gyűlésben Fischer Mór úr, helyb. ízr. hitközs. tevékeny tanítója, mint ideigl. elnök működött, mely választóink szép intőbeszédében megköszönte e kitüntetés. Hogy mily tiszteltben áll Fischer úr munkásifjúságunk körében, eléggé bizonyítja az, hogy e gyűlésen az egylet tiszteltbeli tagjává neveztetett ki. Fischer úr méltán megérdemli ezen kitüntetés, miután önérdék nélkül felad-doza jóformán egész szabad óráit arra, hogy munkásifjúságunknak hasznossan szolgálhasson; bizonyítja ezt az, hogy ezeknek díjmentesen elemi tantárgyakban oktatást nyújt, s emellett a magyar nyelvet is terjeszti. — Hasonlóképen Beóthy úr is igyekszik a színművészet ápolásával munkasegyletünknek szolgálni. Beóthy úr is az egylet tiszteltbeli tagja lett. —

* Az e rovat alatt nem közölt cikkekért vállal felelősséget a

Nagy-becskerei takaré- és előleg-egylet mint részvénytársaság.

A „Nagy-becskerei takaré- és előleg-egylet mint részvénytársaság“ t. részvényesei 1884. évi január hó 27-én, délelőtt 9 órakor, a városháza nagy termében tartandó

IX. rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívotnak.

N A P I R E N D:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes választása.
2. Az igazgatóság évi jelentése és az 1883. évi zármerleg előterjesztése.
3. A felügyelő bizottság jelentése és ennek folytatás.
4. A felmentés megadása.
5. A tiszta nyeresemény felosztását illető határozat hozatala.
6. Az igazgatóság és esetleg vezérigazgató választása 3 évre.
7. A választmány kiegészítő választása.

Az igazgatóság.

Zármerlegünk nyolcz nappal a közgyűlés összejövetele előtt üzlet helységünkben bárki által megtekinthető. (21—22)

Kivonat alapszabályainkból.

23. §. Minden részvényes köteles, legalább 3 nappal a közgyűlés egybejövetele előtt saját nevére szóló anyai darab részvényt a meg nem esedékes szelvényekkel együtt eredetben egy nevére szóló elismervény mellett a társulat pénztáránál letenni, a hány szavazatot a 21. §. értelmében gyakorolni akar.

A letétmennyező egy a közgyűléseni részvételre jogosító, saját nevére szóló szavazási lapot kap, a mely egyszermind a letett részvények és az általa gyakorlandó szavazatok számát tartalmazza.

Tisztelt közgyűlés!

A tisztelt közgyűlés bizalma által a „Nagy-becskerei takaré- és előleg-egylet mint részvénytársaság“ felügyeletével megbizva, van szerencsénk a kereskedelmi törvény 195. §-a és a társulati alapszabályok 49. §-ának megfelelőleg ebbeli hivatásunk teljesítéséről, ezennel következő jelentésünket előterjeszteni.

Miután a társulati könyvek, jegyzőkönyvek, okmányok és pénztárnak ismételt megvizsgálása által a társulat ügyeinek szabályszerű menetéről minden ágban meggyőződünk, az év lezárta után az igazgatóság részéről elének terjesztett, 1883. évi december hó 31-én lezárt zármerlegét behatóan megvizsgáltuk, az ott egyenkint felsorolt tételeket a pénz és értékpapir tekintetében tüzetesen megejtett rovacosolás, valamint az összes könyvek és könyvvivői összeállítások beható vizsgálata után, különös tekintettel a kereskedelmi törvény 199. §-ára elismerésre méltó rendben találtuk, meggyőződést nyertünk arról, miszerint a mérlegben a múlt évről nyereséményvitel fejében fennmaradt

32 frt 46 kr. hozzáadásával kintüntetett 24.563 „ 66 „ elegy nyereség, és ebből a tartalékalap 10% javadalmazását

2.456 „ 37 „ és az igazgatóság 8%-ki jutalékát

1.965 „ 09 „ -ral levonva mutatkozó és szétosztásra indítványozott

20.142 „ 20 „ tisztanyeresemény helyes. Nagy-Beeskerek, 1884. évi január hó 4-én.

A felügyelőbizottság:

Mihálovits Miksa, Kovách Ágoston.
elnök. Scheiber. Fuchs Sebő.

Köszén-eladás

a helybeli vasuti állomási helyen.

Legjobb steyerdorf-aninai köszén, úgy töltökemenczék, valamint takaréktűzhelyek számára is kiválóan alkalmas.

Ara: 50 kilogr. 96 kr., ugyanannyi a házba szállítva 1 frt. — A súly teljességeért kezeskedtetik.

Kapható bárminemű mennyiségben a vasuti állomási főnöknél. (31—1.1)

Értesítés.

Van szerencsém a t. cz. állatbirtokos uraknak becses tudomására hozni, hogy mai nappal állatorvosi ténykedésemet megkezdtem. Azon ténykorlímény pedig, hogy a cs. kir. 14-ik huszárezrednél mint állatorvos 9 évig szolgáltam, elegendő szolgálhat jó praxisom mellett. Nagy-Beeskerek, 1884. évi január 16-án.

Alázattal

Gulyás István.

megválasztott megyei s központi állatorvos.

Lakik a megyeház háta mögött Roll Mariska, puskaművesnél. (29—3.1)

Legelő bérlet hirdetés.

Gróf Karátsanyi Guidó ő nagyméltósága beodrai uradalma irodájában f. évi február hó 3-án, délelőtti 8 órakor, 450 hold legelő fog egy évi használatra árverés alá bocsájtatni. (24—2.2)

Hirdetés.

Özv. Bobor Györgyné tulajdonához tartozó és Aradcz község közvellen közelében fekvő „Rajtaczka“ pusztán 10.000 kéve nád és 20 öl széna szabad kézből eladó.

Venni szándékozók sziveskedjenek e célból az ottani felügyelőhöz, avagy a tulajdonosnőhöz Ellemérre fordulni. (33—3.2)

Előfizetési felhívás

„ÁRLEJTÉSI KÖZLÖNY“

X. évfolyamára.

Egyedüli s legrégebb, tehát különösen a külföldön is a legelterjedtebb közlönye az összes magyarországi és a honi vállalkozókat érdeklő ausztriai, horvátországi, boszniai s külföldi árlejtéseknek, a melyek mindenemü műszaki munkakra, építésekre, kész áru- és mindenféle munkaszállításokra (minden szakmájú gyáros, iparos, kereskedő pályázatával) adás-vételekre, bérletekre stb vonatkoznak s hivatalos és magán, de mindig első forrásokból merítetnek.

Kizárólagos közlönye az összes hivatalos árlejtési kiírásoknak, amelyek e szaklapban a legkimerítőbben közölletnek s melyek mellett ezenfelül az előfizető gyors és pontos információkat is kap kívánatra a szerkesztőségétől.

E szaklap minden számottevő műszaki irodában, gyárban, ipartelepen és műhelyben nélkülözhetetlen s mindennemü hirdetésekre nézve épen elterjedtségénél fogva a legjobban ajánlható.

Előfizetési ár:

1 évre 6.— frt.
Félévre 3.— „
Negyedévre 2.— „

Előfizetési pénzek és megrendelések intézendők az

„Árlejtési Közlöny“

kiadóhivatalába,

Budapesten, Bótvány-utca 3.

(411—12.6)

A „Torontálmegyei takaré- és hitelbank“ 1883. évről zárszámadása.

Tartozik.	Zármérleg-számla.	Követel.
Pénzkészlet	frt 8197.06	Részvénytőke
Értékpapírok, szelvények és crezpénz	66692.74	Tartaléktőke
Bankváltótarca és hátral. kamatok	419819.79	Betétek és kamatai
Hitelegyleti váltótarca és hátral. kamatok	9101.62	Átmeneti kamatok az 1884. évre
Előlegek értékpapírokra és hátr. kamatok	9103.30	Hitelegyleti biztosítéki alap és kamatai
Fedezett folyó számlái követelések	42968.39	Hitelegyleti tartaléktőke
Ingatlankezesonok és hátral. kamatok	13409.99	Fel nem vett osztalékok
Ingatlanok	7950.—	Hitelezők
Adósok	18488.28	A felügyelő bizottság tiszteletdíja és a napi-biztosok jelenléti jegyei
Nyomatványok	335.—	Tiszta nyeresemény: az igazgatóság 10% nyereséményrésze
	frt 596666.17	nyereséménygyenleg
		10195.13
		11327.92
		frt 596666.17

Nyereség- és veszteség-számla.

Kamatok és díjak	frt 18525.15	Kamatok és díjak	frt 40607.92
Állami és községi adó	frt 1753.21	Egyéb jövedelmek	1414.76
A betételek kamatai után fizetett 3% illeték és 10% adó	1153.62	Értékpapírok adómentes kamatjövödelme	290.—
Üzleti költség	1858.86		
Hivatalnoki fizetések	6049.92		
A felügyelő bizottság és az ügyész tiszteletdíja	750.—		
A napibiztosok jelenléti jegyei	894.—		
Tiszta nyeresemény: az igazgatóság 10% nyereséményrésze	frt 11327.79		
nyereséménygyenleg	10195.13		
	11327.92		
	frt 42312.68		
			frt 42312.68

Nagy-Beeskerek, 1883. évi december 31-én.

A „Torontálmegyei takaré- és hitelbank“ könyvvivősége: Oldal.

A „Torontálmegyei takaré- és hitelbank“ igazgatósága:

Steinitzer Géza, Schwarz Mihály, Stagelschmidt Pál, Vécsey István, Weisz Izsó.

Ezen zármerleg és nyereség- és veszteség-számla a „Torontálmegyei takaré- és hitelbank“ üzleti könyveivel összehasonlítottván és a pénztár ennek megfelelőleg megvizsgáltván, az utóbbi rendben levőnek, a könyvek pedig helyesen és a törvény szerint vezetetteknek és a jelen zármerleggel és nyereség- és veszteség-számlával mindenben megegyezőnek találtak.

Nagy-Beeskerek, 1884. évi január 12-én.

(37—1.1)

A felügyelő bizottság:

Dr. Demkó Pál, Schultz András, Spiegl Jakab.
elnök.

A „Torontálmegyei takaré- és hitelbank“ felügyelő bizottságának jelentése a részvényeseknek 1884. február hó 2-án tartandó XVI. rendes közgyűléséhez.

Tekintetes közgyűlés!

A részvényesek m. é. február hó 11-én tartott közgyűlésében a felügyelő bizottságba megválasztván, alulírtak tisztelettel jelentjük, hogy a kereskedelmi törvény és megbízásunkhoz képest eljárván, a „Torontálmegyei takaré- és hitelbank“ ügyvitelét a lefolyt évben lelkiismeretesen ellenőriztük, azt minden tekintetben kifogástalannak mondhatjuk, és az intézet könyveit, iratait és pénztárát szigorú vizsgálat tárgyává tévén, az 1883. évre nézve felállított s az igazgatóság által elének terjesztett zármerlegét a rendesen és törvény szerint vezetett könyvekkel s a készített kimutatásokkal tökéletesen megegyezőnek találtuk és a vagyonként kimutatott pénzkészlet és értékek meglétéről magunknak teljes meggyőződést szerztünk.

Ezekhez képest az 1883. év eredménye gyanánt kintüntetett 11327 frt 92 krnyi, — illetőleg az igazgatóság 10%-nyi nyereséményrészenek, 1132 frt 79 krnak, levonása után mutatkozó 10195 frt 13 krnyi — nyereséménygyenleget helyesnek kinyilatkoztatván, ennek hovatartására nézve az igazgatósággal egyetértőleg bátorodunk indítványozni, hogy:

- a) 8200 frt — kr. 1025 drb részvény 14. számú szelvényeinek 8—8 frttal való beváltása mellett a részvényeseknek osztalékképp kifizettessék;
- b) 1692 frt — kr. a tartaléktőkéből a korábbi évek veszteségeinek leírása céljából kölcsönvett összegnek utolsó visszaváltási részleteképp a tartalékalaphoz csatoltassék, a
- c) 303 frt 13 kr. tevő maradvány végül jótékony s közczélu adakozásokra és esetleg jutalmazásokra leendő felhasználás végett az igazgatóság rendelkezésére bocsájtassék.

10195 frt 13 kr.

Mindezek után azon kéréssel fordulunk a tekintetes közgyűléshez, méltóztassék jelentésünket jóváhagyólag tudomásul venni és az igazgatóságnak, valamint az alulírt bizottságnak a lefolyt évre nézve a felmentvényt megadni. Nagy-Beeskereken, 1884. január hó 12-én.

A felügyelő bizottság:

Dr. Demkó Pál, Schultz András, Spiegl Jakab.
elnök.

1884.

TORONTÁL

5-ik szám.

Tizenharmadik évfolyam.

Csütörtök, január 31-én.

VEGYESTARTALMU HETILAP. — A MEGYE KÖZLÖNYE.

Melléklet a „Torontál” 1884. évi 4-ik számához.

3. szám b. v. 1884. **Arverési hirdetmény.** (36—4.1)

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a ttes török-becsei kir. járásbíróóság 1671/82. sz. végzése által Bizek Kornél, antalfalvai lakos mint végrehajtó javára, Bizek Gyula, tör.-becsei lakos ellen 1000 forint tőke, ennek 1881. é. márcz. hó 4-ik napjától számítandó 6% kamatai s eddig összesen 5 forint 70 kr. perköltség erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1005 forint 60 kr-ra becsült különféle szobabutorzat, konyha eszközök, férfi öltözékek és egyebekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek a 3096. polg. sz. 1883. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis a tör.-becsei község házában lévő lakásán leendő eszközzésére 1884. január hó 28-ik napjának, délelőtt 9 órája határidőül kituzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésén, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. törv. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt T.-Becsen, 1884. évi január hó 10. napján.

Rankovits István,
kir. bír. végrehajtó.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint Mellencze községében az „Osztrovo” nevű nádas közbejött akadályok miatt nem f. é. január hó 24. hanem f. é. január hó 28. d. e. 10 órakor fog Mellencze község-házánál árverés útján haszonbérbe adatni. (35—1.1)

Mellenczén, 1884. január 20.

Theodorovits,
jegyző.

Bibits J.,
bíró.

Bátor vagyok, a nagyérdemű közönség tudomására hozni, miszerint folyó évi január 1-től Temesvár városától vissza térvén, itt helyben állandó tartozkodásra berendeztem magamat.

Azon fogok iparkodni, miszerint a nagyérdemű közönség kívánalmainak minden tekintetben a legújabb női szabás szerint megfelelni képes legyek, a t. cz. vidéki közönség megrendeléseit a lehető legpontosabban és a leg-rövidebb idő alatt teljesíteni fognak a legolcsóbb árak mellett.

A midőn magamat a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlom, szíves megrendeléseit várva, maradok mély tisztelettel

Eder Antal,
bpesti nőiszabó.

Lakik: Ormody-féle házban, „Pest város” köz-
zelében. (38—3.1)

1340. sz. ki. 1884. **Arverési hirdetmény.** (32—2.1)

Karlova községe előjárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy miután a községi képviselő testület mult 1883. évi december hó 30-ki gyűlésében a községi legelvetési jog haszonbérbeadása feletti 1883. évi decz. havában megtartott árverést helyben nem hagyta, az új-jabbi árverés folyó évi január hó 29-ik napjának, d. e. 10 órakor megtartatni fog.

A legelői illeték darabonként 4 forintba állapított meg.

Kikiáltási ár 8000 forint.

Az árverelni szándékozók felhivatnak, hogy fenti napon vagy személyesen, vagy megbízottjuk által megjelenjenek, vagy pedig zárt ajánlataikat 10% bánatpénzzel ellátva megelőző nap, d. u. 6 óráig, a község előjáróságnál nyujtsák be.

Az árverési feltételek a községi jegyzői irodában betekintheők.

Kelt Karlován, 1884. január hó 9-en.

Vilovszky,
jegyző.

Poppov Pera,
bíró.

52. sz. kig. **Pályázat.** (34—3.1)

Tarras községe által az überlandiális föld felmérésre egy okleveles mérnökre a pályázat nyittatik.

Felkérletnek mindazon okleveles mérnök urak, kik ezen munkát elvállalni óhajtják, kérvényüket 1884. évi február 14-éig alólírottaknál benyujtani.

Bővebb értesítést alólírottak adnak.

Kelt Tarrason, 1884. január 14.

Vlaskalits Mihály,
jegyző.

Jovanov Jevrem,
h. bíró.

44. sz. kig. 1884. **Pályázati hirdetmény.** (8—3.3)

Kaprisch Sándor, jegyző elhalálása folytán 7344 lelkelt számláló Mokrin nagy községében üresedésbe jött község-jegyzői állomás választás útján betöltendő lévén, ennek eszközzésére f. évi január hó 29-ik napjának, d. e. 9 óráját tűzöm ki, Mokrin község-házánál.

Ezen állomással évi 616 forint fizetés és 125 forint lakbér-illetmény, továbbá a magán munkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak lévén egybekötve, felhivatnak mindazok, kik az 1871. évi XVIII. t. cikkben a község-jegyzői állás elnyerhetésére megkivántató képesítéssel, továbbá a magyar, szerb és német nyelvben való kellő jártassággal bírnak, miszerint szabályszerűleg felszerelt folyamodványaikat alólírott szolgabíróhoz a választást megelőző napig, azaz f. évi január hó 28-ig benyujthatják.

Kelt N.-Kikindán, 1884. évi január hó 5-én.

Bakalovich József,
szolgabíró.

119. sz. kig. 1884. **Pályázat.** (25—3.2)

Lemondás folytán a Szerb-Szent-Péter községi kör-orvosi állomás megüresedvén, annak törvényszabta választás útján Szerb-Szent-Péter-Szerb község házában leendő betöltésére a határidő f. évi február hó 16-ik napjának, d. e. 9 órájára tuzetik ki.

Ezen kör-orvosi állomással 500 forint fizetés van összekötve.

Megjegyeztetvén, hogy a kitüntetett fizetésen kívül minden községben a községi képviselő testület által megállapított látogatási díjak is járnak.

Mi is oly felhívással tétetik közhírré, hogy ezen kör-orvosi állomásra pályázni szándékozók szabályszerűen felszerelt folyamodványaikat a választást megelőző napig alulírt szolgabírósnál nyujtsák be.

Perjámoson, 1884. évi január 11-én.

Nikolits Bogdán,
szolgabíró.

165. sz. 1884. **Pályázat.** (23—3.2)

A bánlaki járásban kebeleztet Bánlak, Tolvadia, Dolacz, Offszencza, Szóka és Partos községekben üresedésben lévő kör-orvosi állomásnak választás utoni betöltésére a pályázat, Torontálmegye tekintetes bizottsági gyűlésének 1877. évi január hó 5-én, 426. sz. a. hozott nagybecsű határozata értelmében ezennel megnyittatik s a választás Bánlak község irodájában f. évi február hó 6-ik napjának, d. e. 9 órájára kituzetik.

Ezen kör-orvosi állomással egybekötött javadalmasz 600 forint fizetés s minden gyógykezelt által fizetni kötelezett 40 kr. díj élvezete, köteles azonban a megválasztott kör-orvos, a teljesen vagyontalanokat ingyen gyógykezelti.

Felhivatnak a pályázni óhajtók, hogy az 1876. évi XIV. t. cz. 43. §. értelmében felszerelt folyamodványaikat a választás napjáig alólírt szolgabírósnál benyujtsák.

Bánlakon, 1884. január hó 10-én.

Dániel László,
szolgabíró.

Pályázati hirdetmény.

Ó-Bessenő község alulírott előjárósága részéről közhírré tétetik, miszerint a községi bizottságnak m. évi 15. s illetve f. évi 2. számú határozata folytán a községi számadások 1866—1883. év végeig számfeltes alá vétetnek, arra 1884. évi január hó 27-én, reggeli 9 órakor számfeltes lesz felfogadva.

Köteles erre vállalkozó, a mondott napon személyesen jelentkezni, illetőségéről úgy szolgálatát igazoló bizonylatot előmutatni s a legkevesebbet vállalkozónak a kérdéses munka átadatni fog.

Ó-Bessenőn, 1884. évi január hó 11-én.

Csókány János,
jegyző.

Telbisz Ráfáel,
bíró.